

Uczenie Maszynowe

© Paweł Kułakowski, AGH Kraków

Zajęcia

- 10 wykładów (Paweł Kułakowski + Piotr Chołda)
- 3 spotkania laboratoryjne (Jarosław Bułat) + kolokwium
- projekty 2/3/4-osobowe
(Piotr Chołda, Lucjan Janowski, Krzysztof Rusek, Michał Grega,
Andrzej Matiolański, Jarosław Bułat)
- wybór projektów: do końca marca
- egzamin ustny z wszystkich wykładów:
P. Chołda albo P. Kułakowski, losowanie :-)
- ocena końcowa = średnia z egzaminu, labu i projektu, trzeba zaliczyć wszystko

Materiały do zajęć

- wykłady P.K.: tele.agh.edu.pl/~kulakowski/ml
- wszystkie materiały razem na UPELu: tiny.cc/upel-um

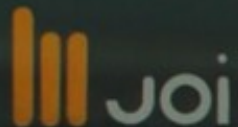
Tematy wykładów

1. Wprowadzenie do AI (P.K.)
2. Regresja liniowa, szybkość uczenia, algorytm gradient descent (P.K.)
3. Praca z danymi (P.Ch.)
4. Regresja logistyczna, under/over-fitting, diagnozowanie błędów (P.K.)
5. Wstęp do sieci neuronowych / deep learning (P.K.)
6. Uczenie nienadzorowane (P.K.)
- 7-8. Metody płytkie w uczeniu nadzorowanym (P.Ch.)
9. Sieci spłotowe i rekurencyjne (P.Ch.)
10. Autoenkodery, zanurzenia i uczenie indukowane (P.Ch.)

O co chodzi w AI?

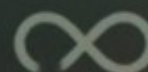
"Westworld" Season 3, HBO, 2020

SERIAL 27X-RH01900-0210 MODEL 3.0

HEIGHT	168 CM
BODY TYPE	SLENDER
FACE TYPE	CLASSIC
SKIN TONE	OLIVE
EYE COLOR	BROWN
LIP COLOR	NEUTRAL
HAIR COLOR	BRUNETTE
HAIR STYLE	BANGS
ETHNICITY	CUBAN
LANGUAGE	ENGLISH

EMANATOR DETECTED

CONNECT

JOI AND JOI SYSTEM TECHNOLOGIES PROPERTY OF WALLACE CORPORATION
LICENSED UNDER USER LICENSE AGREEMENT V.3.4.02
WARRANTY VOID IF MODIFIED BE/OWN. RESTRICTIONS
M.J. BOONER DESIGN

"Bladerunner 2049", Warner Bros. 2017

... i Big Data:

"Game of Thrones" Season 8, HBO 2019

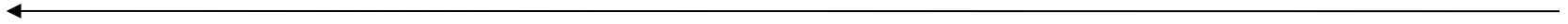

"Dune", Warner Bros 2021

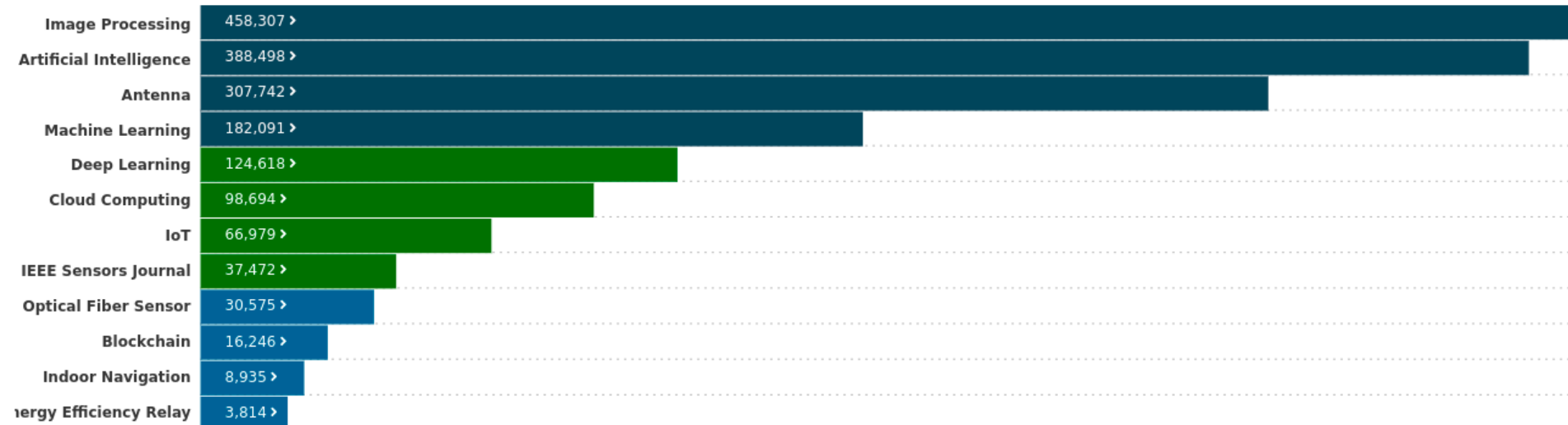

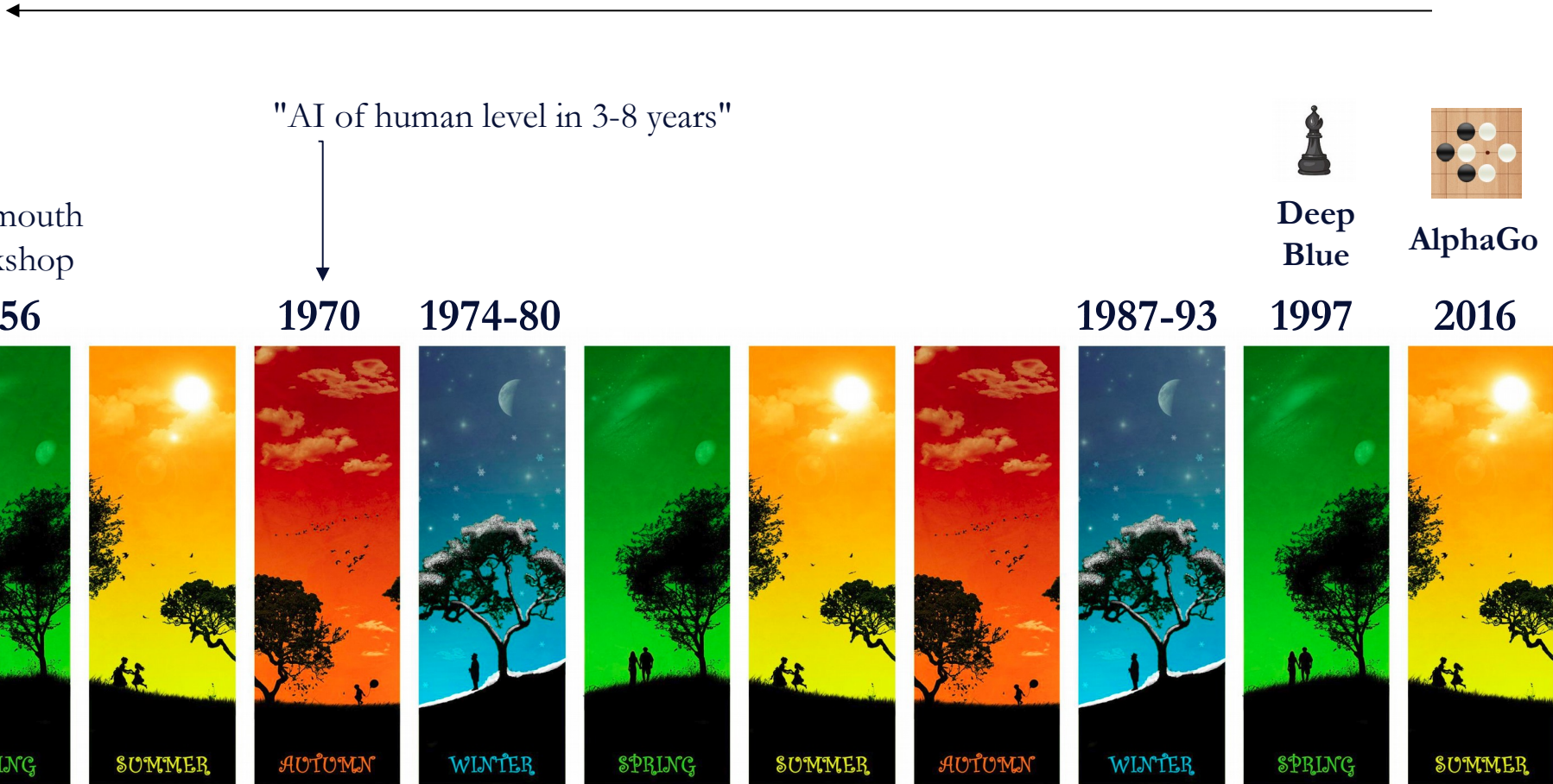
Popularność AI

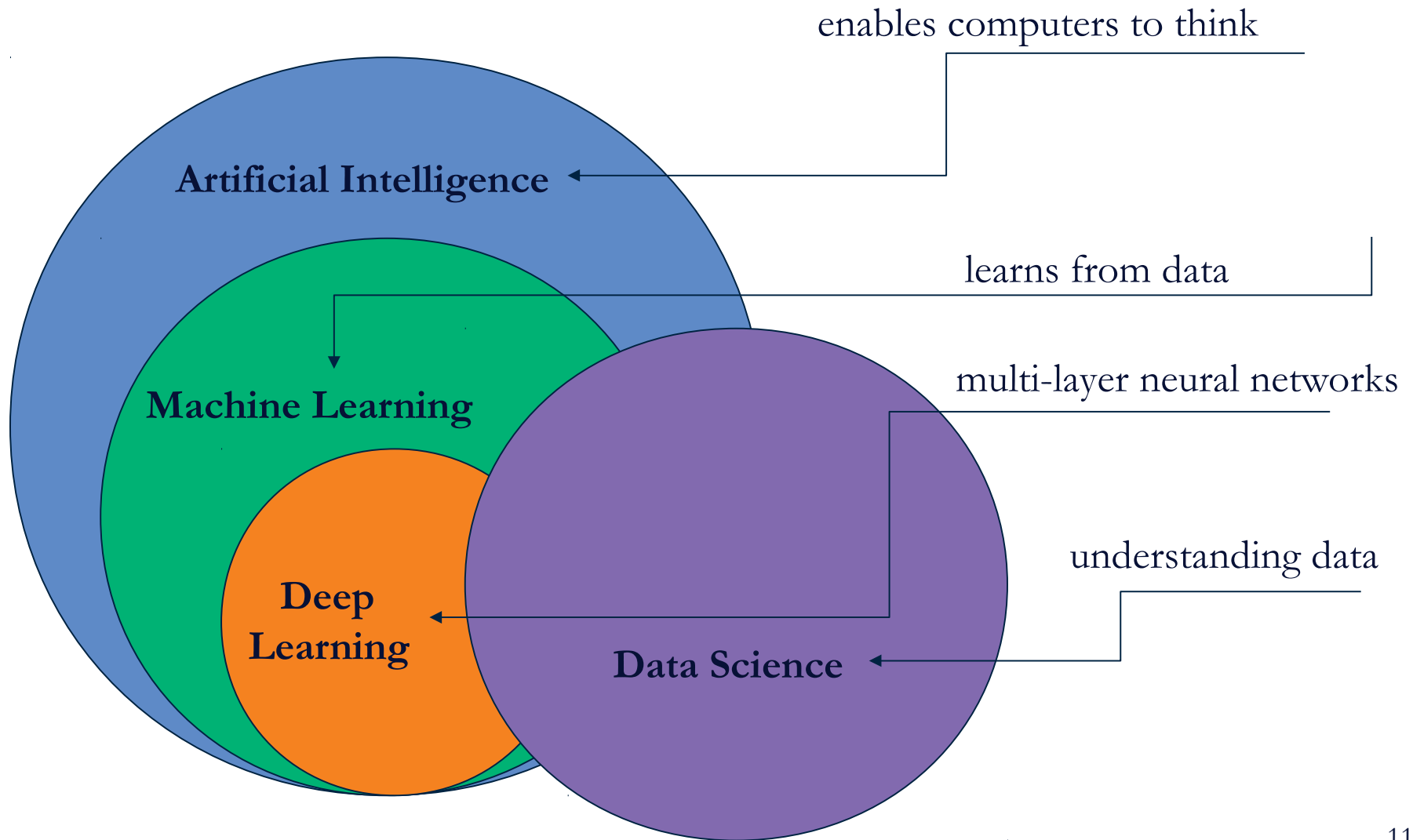
Top Searches and Matching Documents ?

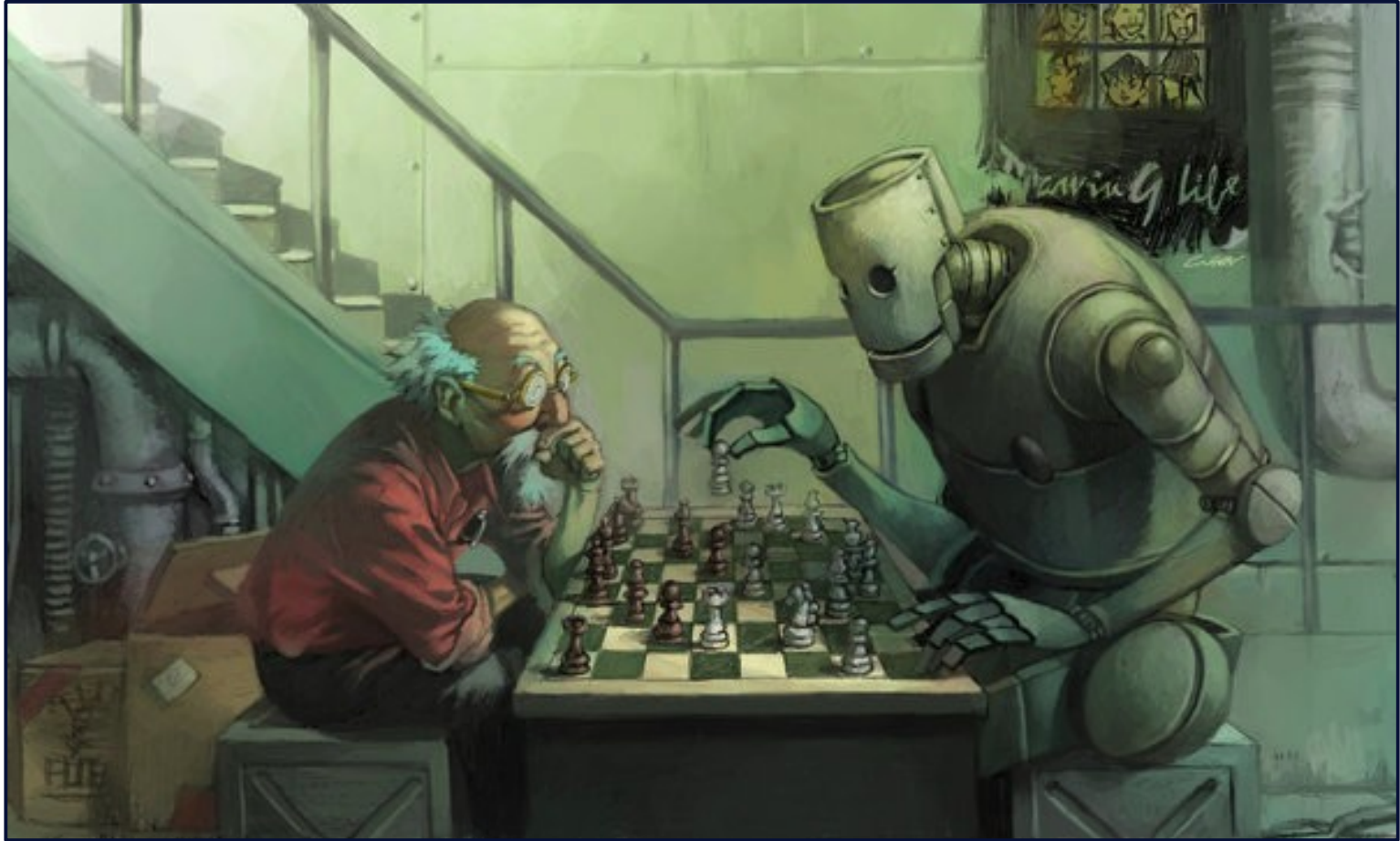
„No AI Winter again”?

Zakres AI

Trudne dla człowieka czy trudne dla AI?

„AI is the new electricity” – A. Ng, 2017

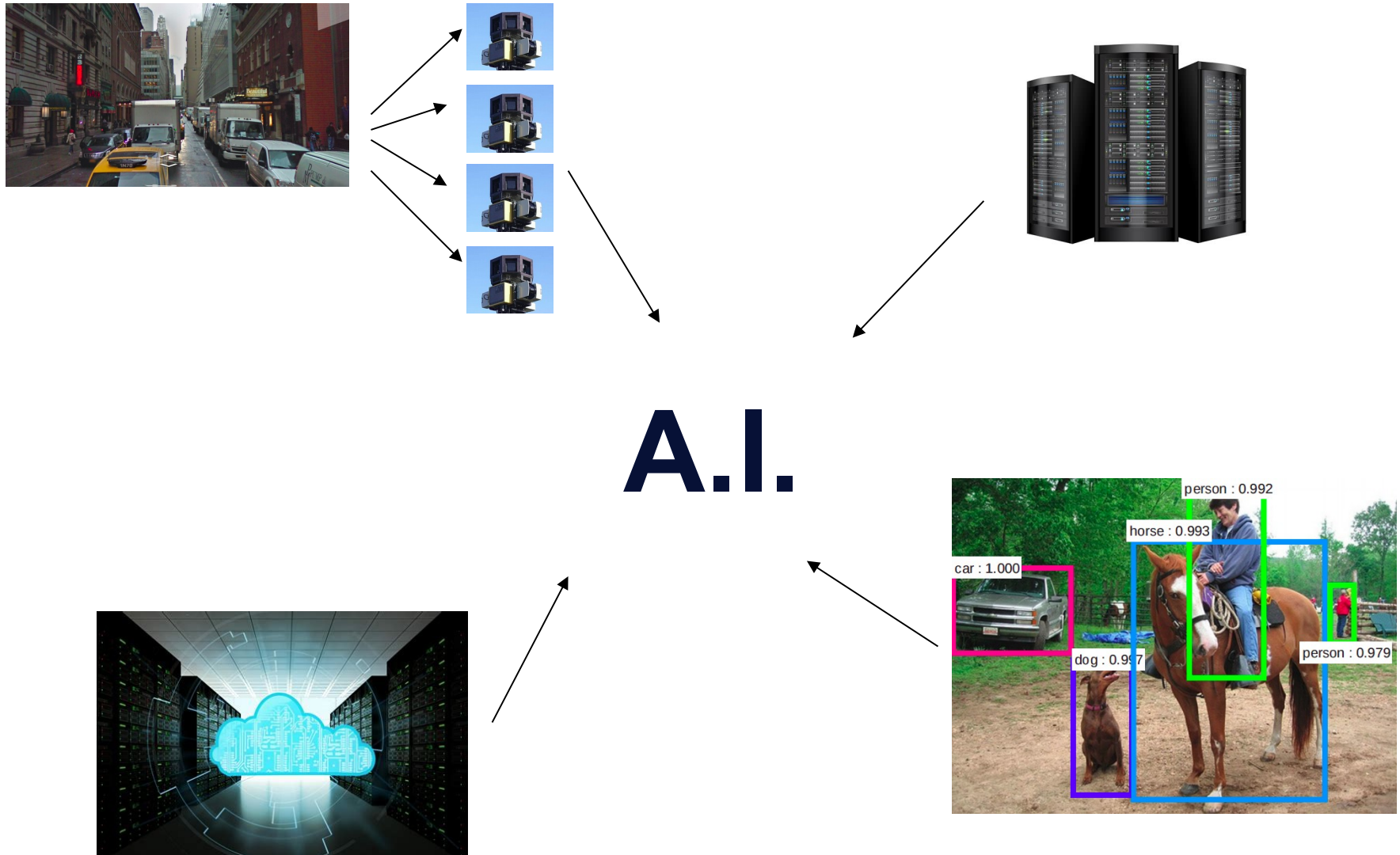

Prof. David Touretzky,
Carnegie Mellon Univ., AI4K12

Pięć podstawowych koncepcji AI:

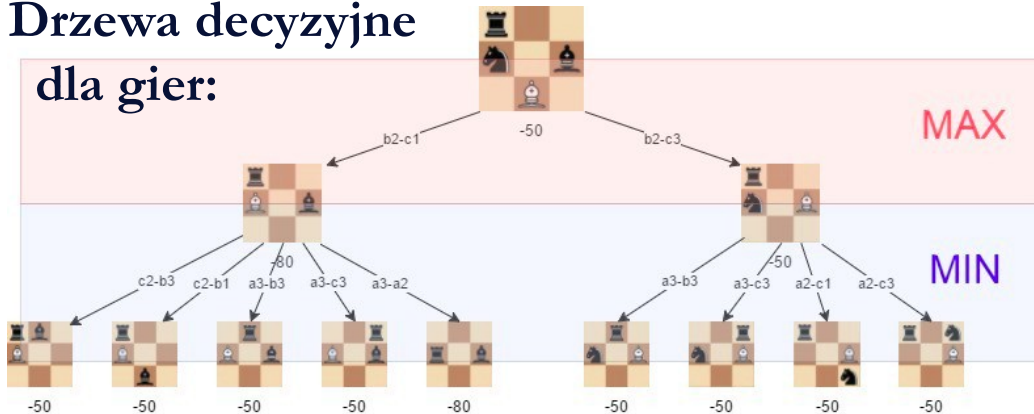
1. Obserwacja/pozyskiwanie danych
2. Modelowanie świata i wnioskowanie
3. Uczenie
4. Naturalne interakcje
5. Wpływ na społeczeństwo

1. Obserwacja i pozyskiwanie danych

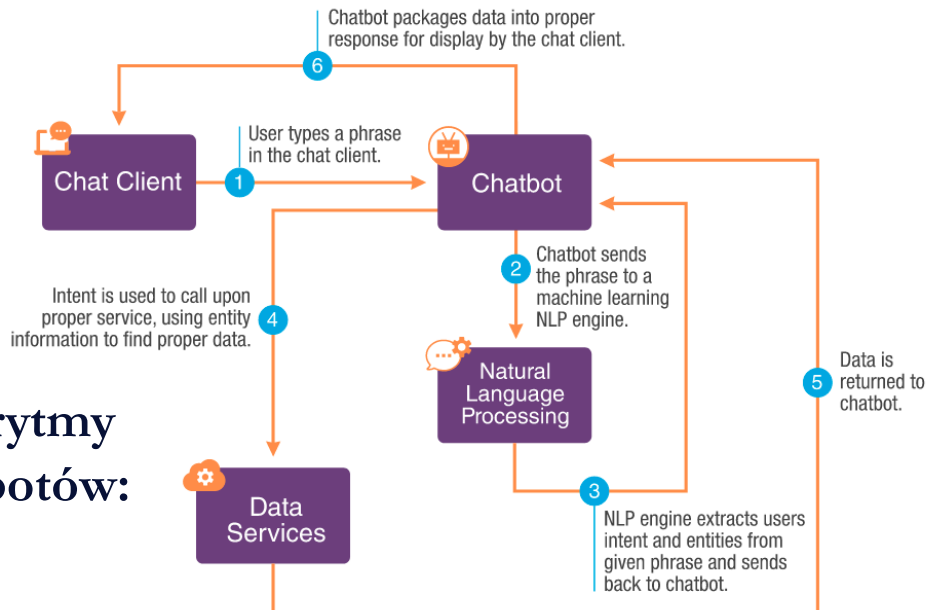
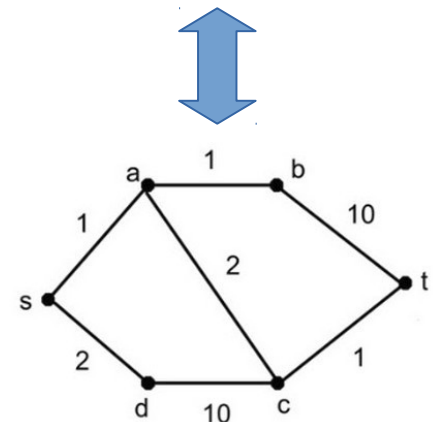
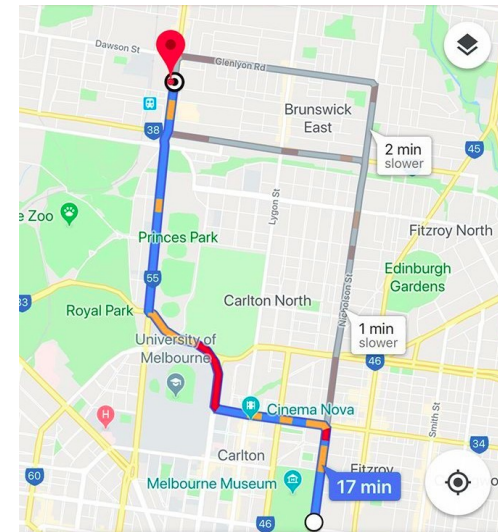

2. Modelowanie i wnioskowanie

Drzewa decyzyjne dla gier:

Nawigacja:

Algorytmy chatbotów:

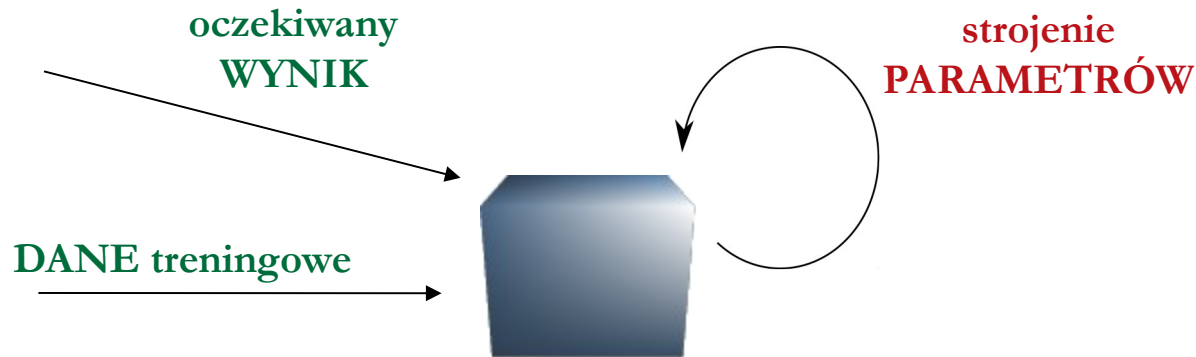
3. Uczenie (nadzorowane)

You are giving the computer a goal state: 'I want this outcome' and the computer itself is learning how to do it.

That's where the 'machine learning' term comes from.

- Jeff Seibert, Twitter former executive

UCZENIE:

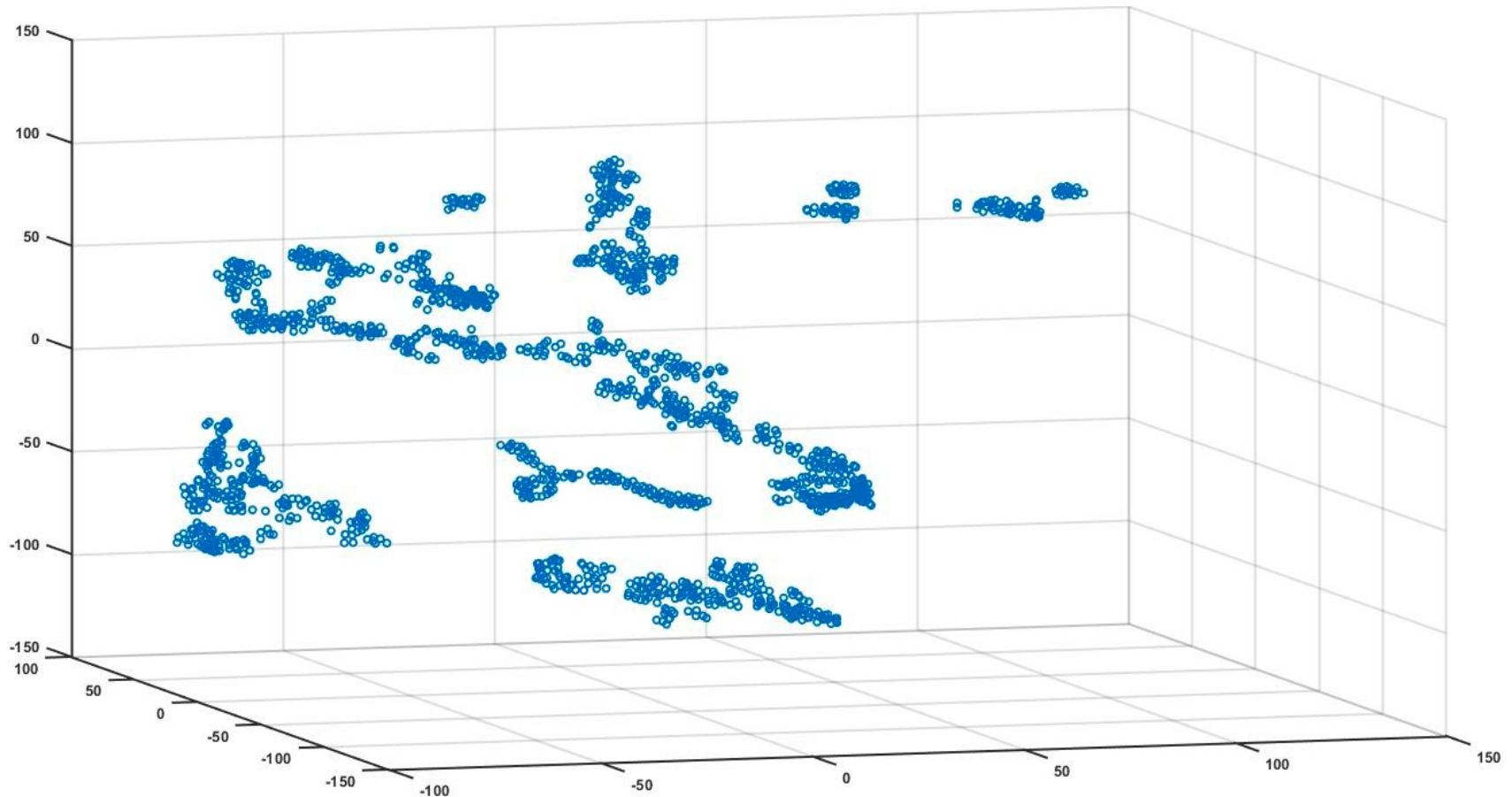

DZIAŁANIE:

3. Uczenie (nienadzorowane)

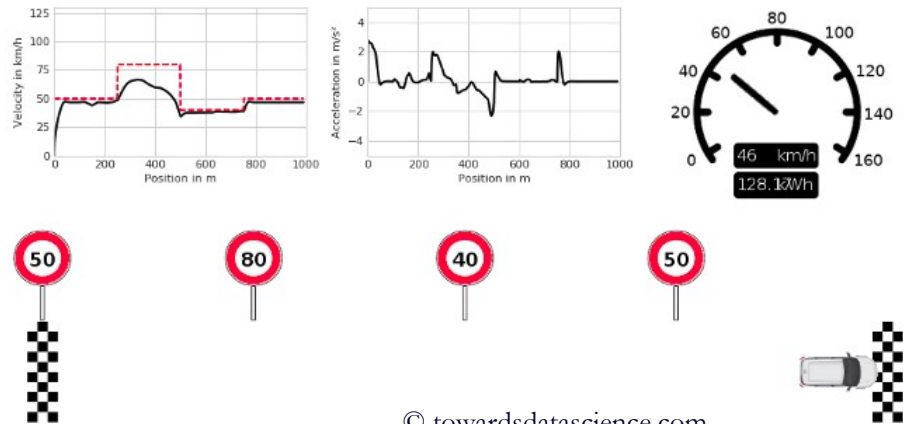
Grupowanie danych (*clustering*):

3. Uczenie (ze wzmocnieniem)

Proces uczenia:

- wybór określonej **AKCJI**
- dostosowanej do aktualnego **STANU**
- motywowany uzyskiwaniem **NAGRÓD**

Główne wyzwanie:

- adekwatne środowisko symulacyjne

Co zyskujemy?

- rozwiązania, o których my, *humans*, nie pomyślelibyśmy :-)

Algorytm vs uczenie maszynowe

Stockfish 8:

- komputerowy mistrz z roku 2016
- z dostępem do bazy danych gier
- szybkość: 70×10^6 ruchów szachowych / s

Pojedynek (100 gier), grudzień 2017:

**AlphaZero wygrywa 28 razy,
72 remisy, ani jednej porażki**

AlphaZero:

- uczący się od zera,
żadnej wiedzy o strategiach,
bez dostępu do bazy danych
- szybkość: 80×10^3 ruchów / s
- stosujący uczenie ze wzmocnieniem
- trening: 4 godziny gry ze samym sobą

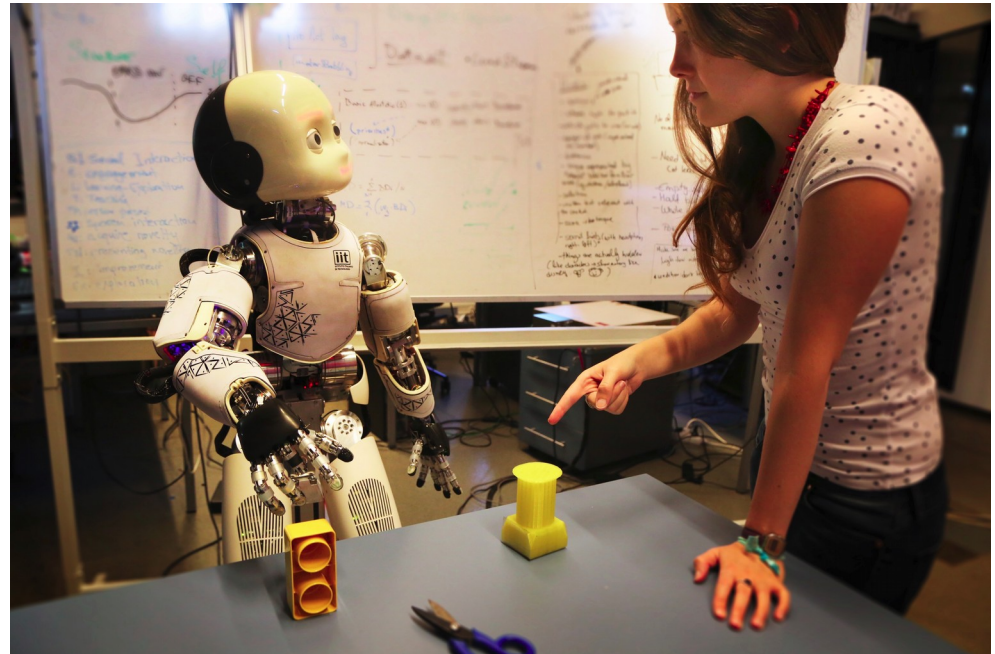
4. Naturalne interakcje

Interpretacja naturalnego języka mówionego

Pojęcia abstrakcyjne

Humor

Zdrowy rozsądek

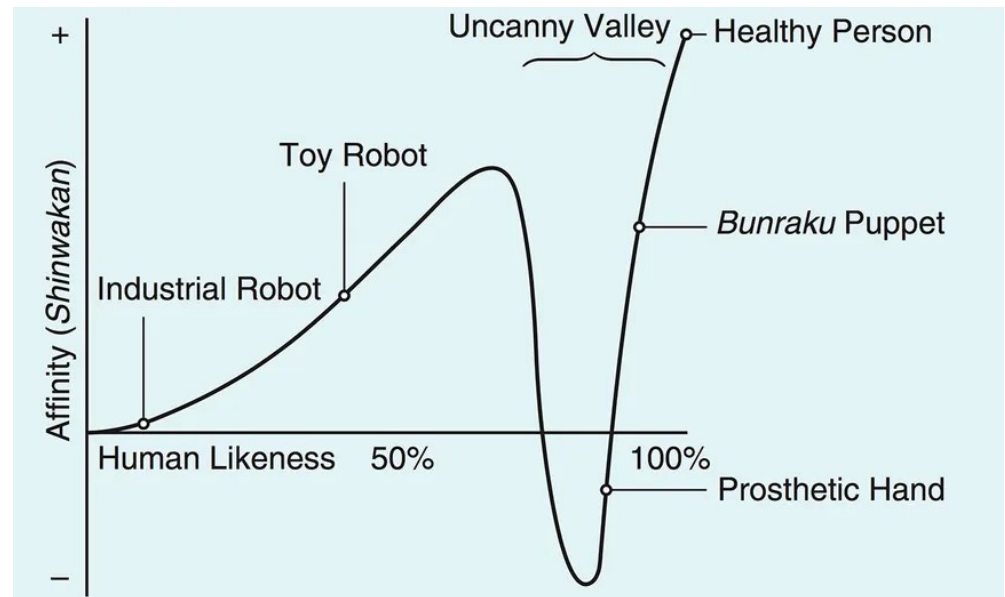
Dolina niesamowitości

uncanny valley

Ludzka akceptacja robotów nie rośnie liniowo
wraz z ich podobieństwem do człowieka:

BabyClone, Warszawa 2021
– najczęstsze reakcje: dyskomfort,
zaskoczenie, zaniepokojenie

© Masahiro Mori

Relacje: człowiek - AI

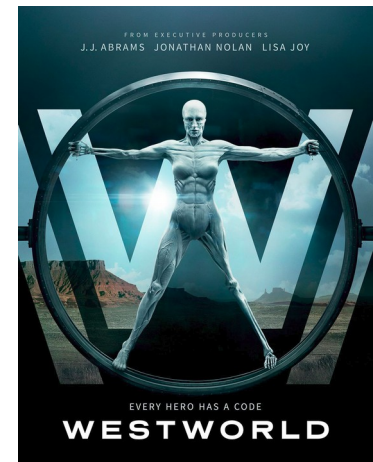
"Ex Machina", 2014

Przypadek LaMDA + Blake Lemoine (Google), 2022:

- **LaMDA**: językowy model ML typu transformer, trenowany na bazie rozmiaru 10^{12} słów (chatbot)
- Blaise Agüera y Arcas, Google VP: "AI nets making strides towards consciousness"
- Blake Lemoine, inżynier zajmujący się LaMDA, zwolniony z firmy po publicznym stwierdzeniu: "LaMDA is sentient" i... chęci zatrudnienia dla niej prawnika
- LaMDA: "sentient AI" czy raczej papuga?

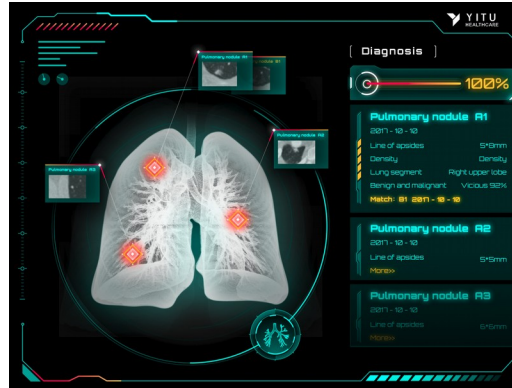
"USS Callister/Black Mirror", 2017

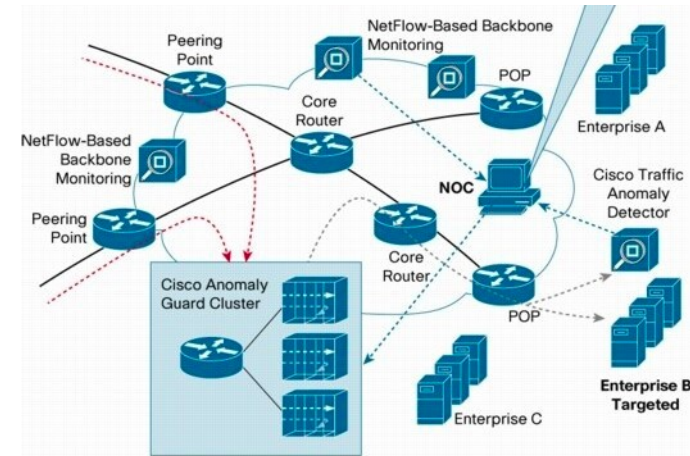
"Westworld", 2016

5. Wpływ na nas: zastosowania

Rozpoznawanie obrazów/wzorców/obiektów

Wspomaganie podejmowania decyzji, rekomendacje

Cyberbezpieczeństwo

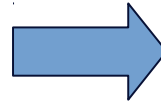
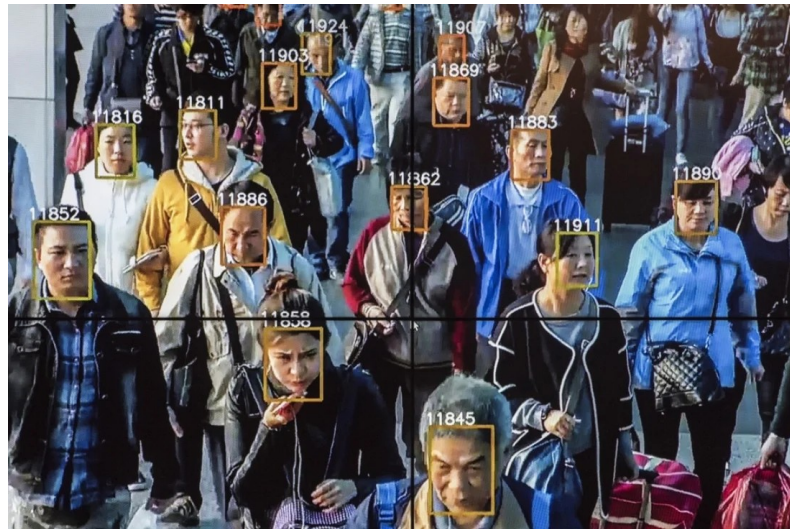
Gaming

Asystenci – Siri/Cortana/Alexa/Watson/Google As.

VOICE ASSISTANTS

5. Wpływ na nas: Big Brother

System rozpoznawania twarzy oparty na kamerach CCTV, Beijing
(Gilles Sabrié / The Washington Post)

„We don't want to have any China-like social scoring systems”

– Dita Charaznova, wiceprezydent Parlamentu EU
konferencja European Vision for AI, kwiecień 2021

5. Wpływ na nas: G_{oogle}A_{amazon}F_{acebook}A_{pple}

Działanie: (a) tracking, (b) profiling, (c) targeting

Badania M. Kosińskiego, od 2013

Media społecznościowe: konsekwencje modelu:

- polaryzacja opinii
- propagacja *fake news* (*deep fake*)

"Social Dilemma", Netflix 2020

Cambridge Analytica (2018), Francis Haugen "dmucha w gwizdek" (2021)

AlgorithmWatch: Instagram daje priorytet zdjęciom osób skąpo-odzianym

M. Kosinski, D. Stillwell, T. Graepel, "Private traits and attributes are predictable from digital records of human behavior", 2013

Y. Wang, M. Kosinski, "Deep neural networks are more accurate than humans at detecting sexual orientation from facial images", 2018

<https://algorithmwatch.org/en/instagram-research-shut-down-by-facebook/>

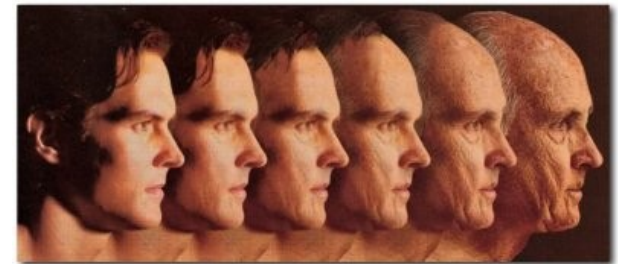
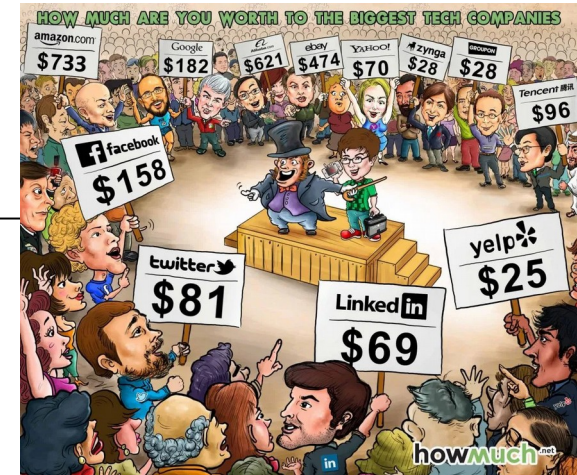
Ile warte są nasze dane?

Wartość danych jednego konta
na FB: **60-400 \$***

Internetowy drenaż danych:

- zadania typu HITs (Human Intelligent Tasks) na platformach takich jak MTurk czy Clickworker
- apki :-/ np. face-aging
- captcha
- a przede wszystkim social media + nasze konta: facebook, google, instagram, whatsapp, tiktok, airbnb, linkedin, github, ...

Przygotowanie danych, m.in. czyszczenie, etykietowanie (labeling),
odpowiada za **80% czasu** uczenia AI**

* źródła: fbme.disconnect.me, Datacoup, wartość giełdowa FB

**raport Cognilityca, "Data Engineering, Preparation and Labeling for AI 2020"

5. Wpływ na nas: podejmowanie decyzji

Decyzje:

kiedy je oddać (lepszemu od nas samych)
algorytmom?

Nawigacja?

Prowadzenie samochodu?

Serial? Gra? Książka?

Czipsy? Wino? Buty?

...

Studia?

Partia polityczna?

Partner?

Szerzej:

- np. system udzielania kredytów
- ubezpieczenia
- aplikacje o pracę
- wyroki sądowe

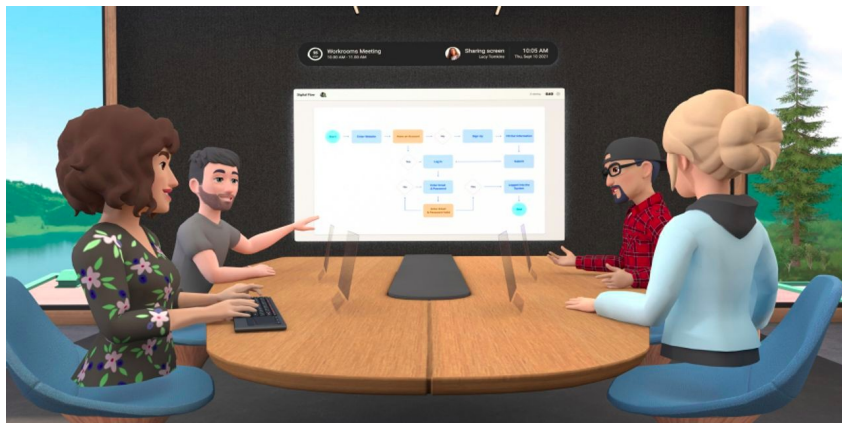
5. Wpływ na nas: metawersa

Decentraland

Sandbox

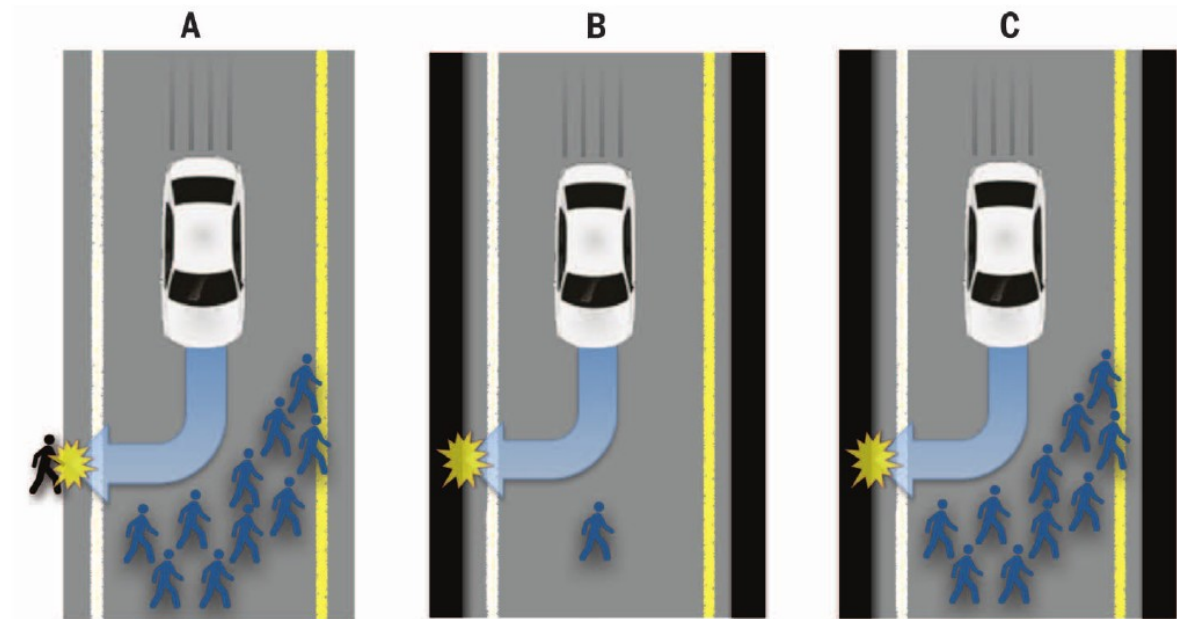
Facebook Metaverse

Dylemat wagonika (wersja AI)

Utilitarian vs self-protective Autonomous Vehicles

Minimalizacja liczby zgonów

Ochrona pasażerów w pierwszej kolejności

5. Wpływ na nas: oddawanie decyzji AI

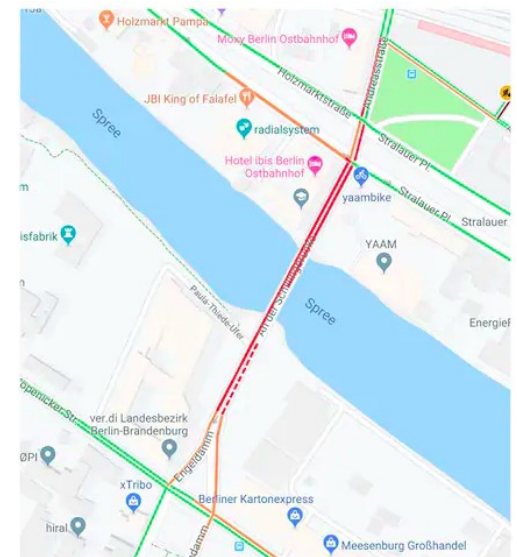
1. Sprawiedliwość vs tendencje (*bias*)
2. Transparentność podejmowania decyzji
3. Odpowiedzialność

5. Wpływ na nas: oddawanie decyzji AI

1. Sprawiedliwość vs tendencje (*bias*)
2. Transparentność podejmowania decyzji
3. Odpowiedzialność

Most "Schillingbrücke", Berlin

Podsumowanie

AI:

1. Obserwacja i zbieranie danych
2. Budowanie modeli i wnioskowanie
3. Uczenie maszynowe
4. Naturalne interakcje z człowiekiem
5. Wpływ i znaczenie dla nas (personalne, społeczne)

The background of the slide is a light blue-grey color, overlaid with various mathematical and chemical formulas in a lighter, semi-transparent font. These include algebraic expressions like $(0,1)$, $(\frac{a}{b})$, $M = \frac{0.046765}{3.0L}$, and $(B \cap C)$. There are also several chemical reactions, such as $C_2H_5Cl + Ca(OH)_2 \rightarrow C_2H_5OH + CaCl_2$, $Zn_3Sb_2 + 6H_2O \rightarrow 3Zn(OH)_2 + 2SbH_3$, $H_2Cl_4 + Ca(OH)_2 \rightarrow 2C_2H_5OH + CaCl_2$, $2H_2O \rightarrow 2K + O_2 + 4H^+$, $N_2O + \frac{1}{2}O_2$, $N_2 + 3H_2 \rightarrow 2NH_3$, $CH_4 + O_2 \rightarrow 2SO_3$, and CO_2 . Additionally, there are geometric diagrams, including a triangle with an angle and a coordinate system with an arrow. A robot head, rendered in a metallic, grey-blue style, is positioned in the upper left, looking towards the right. Its right hand is visible, holding a small, glowing blue sphere. The robot's head has a large, circular, lens-like eye. The overall aesthetic is futuristic and academic.

**Dziękuję
za spotkanie!**

Pytania?
Komentarze?